

17.4.2024

A9-0440/ 001-001

MUUDATUSETTEPANEKUD 001-001

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raport

Markus Ferber, Margarida Marques

A9-0440/2023

Direktiivi 2011/85/EL (liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta) muutmise

Ettepanek võtta vastu direktiiv (15396/2023 – C9-0006/2024 – 2023/0136(NLE))

Muudatusettepanek 1

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

komisjoni ettepanekule

2023/0136 (NLE)

NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 126 lõike 14 kolmandat lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud *paksus kaldkirjas*, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga **■**.

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust,

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et tagada, et liikmesriigid täidavad Euroopa Liidu toimimise lepingust tulenevaid eelarvepoliitika alaseid kohustusi ja eelkõige väldivad valitsemissektori eelarve ülemäärast puudujääki, on nõukogu direktiivis 2011/85/EL¹ sätestatud liikmesriikide eelarveraamistiku tunnusjooni käsitlevad üksikasjalikud eeskirjad.
- (2) Pidades silmas alates direktiivi 2011/85/EL jõustumisest majandus- ja rahaliidu rakendamise käigus saadud kogemusi, on vaja muuta direktiivi nõudeid liikmesriikide eelarveraamistiku aluseks olevate eeskirjade ja menetluste kohta.
- (3) Euroopa Kontrollikoda avaldas 2019. aastal aruande, milles analüüsitakse liidu nõudeid liikmesriikide eelarveraamistikele ja soovitatakse komisjonil need nõuded rahvusvahelisi standardeid ja head tava arvesse võttes läbi vaadata. Kontrollikoda pakkus välja konkreetseid meetmeid, mille abil suurendada liikmesriikide eelarveraamistike ulatust ja tulemuslikkust, eelkõige seoses keskpika perioodi eelarveraamistike ja sõltumatute eelarveasutustega².
- (4) Komisjoni 5. veebruari 2020. aasta teatise³ osutati, et riiklike eelarveraamistike väljatöötamisel on tehtud märkimisväärseid edusamme, kuid need on olnud ebaühtlased, sest liidu õiguses on sätestatud üksnes miinimumnõuded ja siseriiklike sätete järgimine on olnud väga varieeruv. Lisaks kaaluti teatises, mil määral saab raamistikuga toetada majandus-, keskkonna- ja sotsiaalpoliitika vajadusi, mis on seotud üleminekuga kliimaneutraalsele, ressursitõhusale ja digitaalsele Euroopa majandusele, täiendades õiguskeskkonna ja struktuurireformide võtmerolli.
- (5) Komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatise „Euroopa roheline kokkulepe“⁴ kutsuti kasutama ulatuslikumalt rohelist eelarvestamist, et suunata avaliku sektori investeeringud, tarbimine ja maksustamine ümber roheprioriteetide täitmisele ja eemale kahjulikest toetustest. Euroopa kliimamäärusega on seatud kogu liidule eesmärk saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus ning kohustatud liidu institutsioone ja liikmesriike tegema edusamme, et suurendada kohanemisvõimet. Komisjon on võtnud kohustuse teha liikmesriikidega keskkonnahoidliku eelarvestamise tavade uurimiseks ja võrdlemiseks koostööd. Komisjoni 24. veebruari 2021. aasta teatise „ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“⁵ osutati, et kliimamuutus on makromajandusliku ja eelarvepoliitika seisukohast oluline ja et liidu vastupidavust kliimamuutuste mõju suhtes tuleb suurendada. Euroopa poolaasta loob

¹ Nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiiv 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 41).

² Euroopa Kontrollikoja 2019. aasta eriaruanne „Liikmesriikide eelarveraamistikega seotud ELi nõudeid tuleb veelgi tugevdada ning nende rakendamist paremini jälgida“.

³ Komisjoni 5. veebruari 2020. aasta teatis „Majanduse juhtimise paketi hindamine. Aruanne määruste (EL) nr 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 ja 473/2013 kohaldamise ning nõukogu direktiivi 2011/85/EL sobivuse kohta“ (COM(2020) 55 final).

⁴ Komisjoni teatis „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019) 640 final).

⁵ Komisjoni teatis „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“ (COM(2021) 82 final).

täiendava raamistiku nende jõupingutuste toetamiseks ja tehnilise toe instrumendiga antakse nende elluviimiseks praktilist abi.

- (6) Komisjoni 9. novembri 2022. aasta teatises ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta¹ osutati vajadusele suurendada võla jätkusuutlikkust ja vähendada valitsemissektori suurt võlakooormust ning edendada kestlikku ja kaasavat majanduskasvu *ja vastupidavusvõimet* kõigis liikmesriikides. Suuniste peamine eesmärk on suurendada liikmesriikide isevastutust, lihtsustada raamistikku ja keskenduda keskpikale perioodile, millega peab kaasnema tugevam ja ühtsem eeskirjade täitmise tagamine.
- (7) Selleks et parandada ELi toimimise lepingu täitmist ja eelkõige vältida selle artiklis 126 sätestatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, peaks liikmesriikide õigus sisaldama konkreetseid isevastutuse suurendamise sätteid, mis on kooskõlas komisjoni 9. novembri 2022. aasta teatisega ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta ja lähevad kaugemale direktiivi 2011/85/EL praegustest nõuetest. Võttes arvesse direktiivi rakendamise kohta kogutud tõendeid, peaksid muudatused hõlmama ka läbipaistvust, statistikat, prognoose ja keskpika perioodi eelarvet käsitlevaid sätteid, et kõrvaldada rakendamise käigus kindlaks tehtud puudused.
- (8) Käesolev direktiiv moodustab osa paketest, millesse kuuluvad ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) [XXX]², millega asendatakse määrus (EÜ) nr 1466/97³ (stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa), ja nõukogu määrus [XXX]⁴, millega asendatakse nõukogu määrus (EÜ) nr 1467/97⁵ (stabiilsuse ja kasvu pakti paranduslik osa). Nende õigusaktidega luuakse liidu majandusjuhtimise reformitud raamistik, millega valitsustevahelise majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu (edaspidi „leping“)⁶ III jaotise „Fiskaalkokkulepe“ sisu inkorporeeritakse kooskõlas selle lepingu artikliga 16 liidu õigusse. III jaotis on siduv nende liikmesriikide jaoks, kelle rahaühik on euro, ja vabatahtlik Bulgaariale, Rumeeniale ja Taanile. Tuginedes kogemustele, mida liikmesriigid on saanud lepingu rakendamisel, säilitatakse paketi fiskaalkokkuleppe keskpika perioodi suunitlus kui vahend eelarvedistsipliini saavutamiseks ja majanduskasvu edendamiseks. Paketiga pannakse endisest rohkem rõhku riigipõhisele mõõtmele, mille eesmärk on toetada liikmesriikide isevastutust, sealhulgas sõltumatute eelarveasutuste rolli suurendamise kaudu, tuginedes lepingu artikli 3 lõike 2 kohasest Euroopa Komisjoni ettepanekust lähtuvatele ühistele põhimõtetele⁷. Fiskaalkokkuleppe nõue, et üldise hinnangu

¹ Komisjoni teatis ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta (COM(2022) 583 final).

² ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu [lisada kuupäev] määrus (EL) [lisada täielik pealkiri] (ELT L ...).***

³ Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1).

⁴ ***Nõukogu [lisada kuupäev] määrus (EL) [lisada täielik pealkiri] (ELT L ...).***

⁵ Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6).

⁶ 2. märtsi 2012. aasta majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise leping.

⁷ Komisjoni 20. juuni 2012. aasta teatis „Riikide eelarve korrigeerimise mehhanismide ühispõhimõtted“ (COM(2012) 342 final).

andmisel keskpika perioodi eesmärgi täitmisele tuleb analüüsida kulusid ilma, et võetaks arvesse kaalutusõiguse raames võetud tulumeetmeid, on sätestatud määruses [XXX], millega asendatakse määrus (EÜ) nr 1466/97. Vastavalt määrusele [XXX], millega asendatakse määrus (EÜ) nr 1466/97, võib keskpika perioodi eesmärgist ajutiselt kõrvale kalduda ainult erandlike asjaolude korral, nagu on sätestatud ka fiskaalkokkuleppes. Samuti tuleks keskpika perioodi kavast märkimisväärsete kõrvalekallete korral võtta meetmeid kõrvalekallete korrigeerimiseks kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul. Paketiga tugevdatakse eelarvejärelvalvet ja täitemenetlusi, et täita kohustust edendada usaldusväärset ja jätkusuutlikku riigi rahandust ning kestlikku majanduskasvu. Majandusjuhtimise raamistiku reformiga säilitatakse seega lepingus sätestatud eelarvedistsipliini ja võla jätkusuutlikkuse põhieesmärgid.

-
- (10) Sagedasti mõõdetavate andmete kättesaadavus võib tuua esile põhjalikumalt jälgimist nõudvad suundumused ja parandada eelarveprognooside kvaliteeti. Liikmesriigid ja komisjon (Eurostat) peaksid avaldama ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 12 (ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta) artiklis 2 esitatud määratluste kohased kassapõhised andmed ning kvartali puudujäägi- ja võlaandmed. Otsus riiklike eelarvemääratluste kohaste eelarveandmete sagedasema avaldamise kohta tuleks teha siseriiklike läbipaistvusnõuete ja kasutajate vajaduste alusel, et suurendada liikmesriikide isevastutust.
 - (11) Kallutatud ja ebarealistlike makromajanduslike ja eelarveprognooside kasutamine aastaeelarvet ja mitmeaastast eelarvet käsitlevates seadustes võib eelarve planeerimise tulemuslikkust märkimisväärselt piirata ja seetõttu pärssida eelarvedistsipliinist kinnipidamist. Selleks et parandada lähtestsenaariumi eeldusi ja anda poliitikameetmete eelarvemõju kohta kallutamata hinnanguid, peaks liikmesriikide makromajandus- ja *eelarveprognoose* koostama, *toetama või vajaduse korral riiklike eeskirjade kohaselt kinnitama* sõltumatu eelarveasutus.
 - (12) Makromajandus- ja eelarveprognooside kvaliteedi parandamiseks peaks sõltumatu asutus neid korrapäraselt, objektiivselt ja põhjalikult hindama. Hindamise käigus tuleks kontrollida majandusprognoose, võrrelda neid muude asutuste prognoosidega ning hinnata eelmiste prognooside paikapidavust.
 - (13) Sõltumatud asutused, mille ülesanne on jälgida liikmesriikide rahandust, *võivad toetada* tõhusate eelarveraamistike *väljatöötamist*. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 473/2013¹ kohaselt peab nende liikmesriikide *makromajandusprognoose*, kelle rahaühik on euro, *koostama, toetama või vajaduse korral riiklike eeskirjade kohaselt kinnitama* sõltumatu eelarveasutus ning selle määrusega on kehtestatud eraldi kaitsemeetmed selliste asutuste sõltumatuse ja tehnilise suutlikkuse tagamiseks. Kuna sõltumatud asutused mõjuvad riigi rahandusele positiivselt, tuleks neid nõudeid laiendada kõigile liikmesriikidele. *Eelarve jätkusuutlikkuse parandamiseks* ja eelarvepoliitika usaldusväärsuse suurendamiseks

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 473/2013 euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta (ELT L 140, 27.5.2013, lk 11).

peaksid sellised asutused osalema ka eelarve planeerimises, *koostades, toetades või vajaduse korral riiklike eeskirjade kohaselt kinnitades* valitsuse kasutatavaid prognoose ja võlaanalüüse ning andes sõltumatuid hinnanguid eelarvepoliitikale ja jälgides eelarveraamistiku järgimist.

- (14) Selleks et suurendada eelarvepoliitika valdkonnas vastutust, peaksid eelarveasutused olema oma tegevuses suurel määral sõltumatud, neil peaksid olema oma ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid, *sh piisav personal ja rahastamine*, ning ulatuslik ja õigeaegne juurdepääs vajalikule teabele. *Liikmesriigid peaksid tagama seisukohtade ja tausta mitmekesisuse nende institutsioonide koosseisus.*
- (15) Eelarve paremaks planeerimiseks tuleks pöörata piisavalt tähelepanu kliimamuutustest tulenevatele makromajanduslikele ja eelarveriskidele ning keskmise pikkusega ja pikaajalisele mõjule, mida kliimaga seotud poliitika avaldab riigi rahandusele. Kliimamuutustest ja nendega seotud õnnetustest tuleneva eelarveriski piiramiseks ja juhtimiseks ette nähtud riiklike strateegiatega seiskohast on väga oluline mõista, mil viisil kliimaga seotud vapustused mõjutavad majandust ja riigi rahandust.
- (16) Ühe aasta perspektiiv on eelarve planeerimisel liiga piiratud alus, et tagada usaldusväärne eelarvepoliitika, sest enamiku meetmete mõju ulatub aastaelarve tsüklit palju kaugemale. Mitut aastat hõlmav tõhus eelarveplaneerimine suurendab eelarvepoliitika usaldusväärset ja võtab samal ajal arvesse võla jätkusuutlikkust. Keskpika perioodi planeerimise tõhusus sõltub riigi selgelt ja ühtselt kindlaks määratud keskpika perioodi eelarve-eesmärkidest, mis esitatakse liikmesriigi keskpika perioodi eelarvekavades. Eelarve planeerimise mitmeaastase mõõtmega tugevdamiseks tuleks aastaelarveseaduse kavandamisel pidada kinni keskpika perioodi eelarveraamistikus kindlaks määratud mitmeaastastest eesmärkidest.
- (17) Selleks et eelarveraamistikega oleks võimalik eelarvedistsipliini ja riigi rahanduse jätkusuutlikkust tõhusalt parandada, peaksid need hõlmama kogu riigi rahandust. Seepärast tuleks erilist tähelepanu pöörata selliste valitsemissektori asutuste ja fondide toimingutele, mis ei ole osa korralisest eelarvest allsektori tasandil ning mille mõju liikmesriikide eelarveseisundile avaldub kohe või keskpika perioodi jooksul. Andmed nende toimingute koondmõju kohta valitsemissektori eelarvetasakaalule ja võlale tuleks esitada aastaelarve ja keskpika perioodi eelarvekavade raames, kajastades seejuures tulevastest toimingutest ning täitmata ja uutest eeldatavatest kohustustest tulenevat mõju.
- (18) Selleks et paremini mõista, mil määral eelarvepoliitika ja eelarve planeerimine on kooskõlas valitsuse prioriteetidega, on samuti vaja luua selgus maksukulude liikide ja mahu ning seetõttu saamata jäänud maksutulu suhtes.
- (19) Rohelise eelarvestamise vahendid võivad aidata suunata riigi tulud ja kulud ümber roheprioriteetide täitmisele. Põhjaliku, kasuliku ja vabalt kättesaadava teabe usaldusväärne ja korrapärane esitamine parandab eelarvearutelusid. See tähendab, et esitatakse andmed selle kohta, kuidas põhimõtte „saastaja maksab“ väljendub tuludes ning kuidas roheprioriteetid väljenduvad nii positiivselt kui ka negatiivselt kuludes. Liikmesriigid peaksid avaldama teabe selle kohta, kuidas nende asjakohased eelarveartiklid aitavad kaasa riiklike ja rahvusvaheliste kliima- ja keskkonnakohustuste täitmisele ning millist metoodikat on kasutatud. Liikmesriikidel tuleks eraldi avaldada kulu-, maksukulu- ja tuluartiklite andmed ja kirjeldused. Liikmesriike kutsutakse avaldama teavet oma eelarvepoliitika jaotusliku mõju kohta

ning võtma rohelise eelarvestamise väljatöötamisel arvesse tööhõive-, sotsiaal- ja jaotusküsimusi¹.

- (20) Tingimuslike kohustuste olemasolule tuleks pöörata piisavalt tähelepanu. Täpsemalt öeldes hõlmavad tingimuslikud kohustused võimalikke kohustusi, mis sõltuvad teatavate ebakindlate tulevikusündmuste toimumisest, või kujutavad endast kohustusi, mille puhul makse tegemine ei ole tõenäoline või tõenäoliselt makstava summa suurust ei ole võimalik usutavalt hinnata. Selliste kohustuste hulka kuuluvad näiteks riigi tagatised, viivislaenu, riigi osalusega ettevõtete tegevusest tulenevad kohustused, kohtuasjadest tuleneda võivad kulud ja kohustused ning õnnetustega seotud tingimuslikud kohustused.
- (21) Loodusõnnetused ja äärmuslikud ilmastikunähtused on tabanud enamikke liikmesriike ning eeldatakse, et kliimamuutused suurendavad selliste sündmuste sagedust ja mõju. Riigid investeerivad kliimaga kohanemise meetmetesse, sekkuvad, et katta hädaabist ja taastus- ja ülesehitustöödest tulenevaid õnnetuskulusid, ning toimivad mõnel juhul viimase instantsi kindlustajana. Pidades silmas riikide rahanduse ees praegu ja tulevikus seisvaid väljakutseid, tuleks kohustustele ja riskidele, mis tulenevad riikidele ja riikide rahandusele loodusõnnetustest ja kliimaga seotud sündmustest, pöörata eritähelepanu, alustades sellise teabe kogumisest ja avaldamisest, mis käsitleb varasemate sündmuste tagajärjel tekkinud majanduslikku kahju ja eelarvekulu ning sellistel juhtudel kasutatavaid eelarvekorraldusi ja rahastamisvahendeid.
- (22) Komisjon peaks direktiivi 2011/85/EL rakendamist jätkuvalt korrapäraselt kontrollima. Direktiivi sätete rakendamisega seotud parimad tavad tuleks kindlaks teha ja neid jagada.
- (23) Seepärast tuleks direktiivi 2011/85/EL vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Direktiivi 2011/85/EL muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

- a) esimese lõigu teine lause asendatakse järgmisega:

„Valitsemissektori allsektori mõistet *kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 549/2013* lisas A sätestatud tähenduses.*

¹ Komisjoni 28. septembri 2022. aasta teatis „Liikmesriikide poliitikameetmete jaotusliku mõju parem hindamine“ (COM(2022) 494 final) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määruse (EL) nr 473/2013 (euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta (ELT L 140, 27.5.2013, lk 11)) artikli 6 lõike 3 punkt d.

** ELT L 174, 26.6.2013, lk 1. “;*

b) teist lõiku muudetakse järgmiselt:

i) *punkt a asendatakse järgmisega:*

„a) avaliku sektori raamatupidamisarvestuse ja statistilise aruandluse süsteemid;“;

ii) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) riigispetsiifilised arvudes väljendatud eelarve-eeskirjad, mis aitavad suurendada sidusust liikmesriikide eelarvepoliitika elluviimise ja Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaste vastavate kohustuste vahel ning mis esitatakse koondnäitajana selliste eelarvetulemuste kohta nagu valitsemissektori eelarvepuudujääk, laenu võtmine, võlg või üks nende peamistest komponentidest;“;

iii) alapunkt e asendatakse järgmisega:

*„e) keskpikad eelarveraamistikud, st spetsiifiline riigi eelarvemenetluste kogum, millega pikendatakse eelarvepoliitika ajalist ulatust kaugemale kui üks aasta ning mis sisaldab poliitika prioriteete ja **riigi eelarve**-eesmärke keskpikal perioodil;“;*

iv) lisatakse alapunkt h:

„h) sõltumatud eelarveasutused, st struktuurselt sõltumatud asutused või oma tööülesannete täitmisel liikmesriikide eelarveinstitutsioonidest sõltumatud asutused, mis on loodud kooskõlas artikliga 8;“.

2) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

*„1) Mis puutub riiklikesse avaliku sektori raamatupidamisarvestuse süsteemidesse, siis peavad liikmesriikidel 2030. aastaks olema integreeritud, täieulatuslikud ja riiklikult ühtlustatud **arvepidamissüsteemid**, mis hõlmavad kõiki valitsemissektori allsektoreid ning sisaldavad ESA 2010-l põhinevate andmete ettevalmistamiseks vajalikku teavet. Kõnealuste avaliku sektori raamatupidamisarvestuse süsteemide suhtes kohaldatakse sisekontrolli ja sõltumatut auditeerimist.*

2. Liikmesriigid tagavad, et valitsemissektori iga allsektori eelarve andmed tehakse üldsusele õigel ajal ja korrapäraselt kättesaadavaks, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 549/2013. Eelkõige avaldavad liikmesriigid enne järgmise*

kvartali lõppu eraldi keskvalitsuse, piirkondliku valitsuse ja kohaliku omavalitsuse ning sotsiaalkindlusfondide kvartali võla- ja puudujäägiandmed pärast seda, kui komisjon (Eurostat) on avaldanud asjakohased andmed.

3. Komisjon (Eurostat) avaldab iga kolme kuu tagant määruse (EL) nr 549/2013 B lisa tabelite 25, 27 ja 28 kohaselt valitsemissektori finantsstatistika kvartaliandmed.

ELT L 174, 26.6.2013, lk 1.

3) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1) Liikmesriigid tagavad, et aastaeelarve ja mitmeaastase eelarve planeerimine põhineb realistlikel makromajandus- ja eelarveprognoosidel, mille koostamisel kasutatakse kõige ajakohasemat teavet. Eelarve planeerimine põhineb kõige tõenäolisemal makromajanduslikul eelarvestsenaariumil või sellest ettevaatlikumal stsenaariumil. Makromajandus- ja **eelarveprognoose koostab, toetab või vajaduse korral riiklike eeskirjade kohaselt** kinnitab artikli 8 kohaselt loodud sõltumatu eelarveasutus. Kõnealuseid prognoose võrreldakse kõige uuemate komisjoni prognoosidega. Liikmesriigi makromajandus- ja eelarveprognooside ning komisjoni prognooside vahelisi olulisi erinevusi selgitatakse, sealhulgas juhul, kui muutujate tase või kasv välisprognoosides erineb komisjoni prognoosides toodud väärtustest olulisel määral.“;

b) lõige 4 jäetakse välja;

c) lõiked 5 ja 6 asendatakse järgmisega:

„5. Liikmesriigid määravad kindlaks makromajandus- ja eelarveprognooside koostamise eest vastutava asutuse. Liikmesriigid ja komisjon peavad vähemalt kord aastas tehnilist dialoogi, milles käsitletakse makromajandus- ja eelarveprognooside koostamise aluseks olevaid eeldusi.

6. **Sõltumatu asutus** hindab korrapäraselt, **objektiivselt** ja põhjalikult **aastaeelarve ja mitmeaastase eelarve** planeerimisel kasutatavaid **riiklike asutuste koostatud** makromajandus- ja eelarveprognoose, tehes sealhulgas ka järelhindamise. Hindamise tulemused tehakse üldsusele kättesaadavaks ja neid võetakse tulevaste makromajandus- ja eelarveprognooside puhul asjakohaselt arvesse. Kui hindamisel tehakse kindlaks oluline nihe, mis mõjutab makromajandusprognoose vähemalt nelja järjestikuse aasta jooksul, võtab liikmesriik vajalikud meetmed ja avalikustab need.“;

d) lõige 7 jäetakse välja.

4) Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 5

Iga liikmesriik kehtestab arvudes väljendatud spetsiifilised eelarve-eeskirjad, et edendada mitmeaastases raamistikus kogu valitsemissektoris tõhusalt nende kohustuste täitmist, mis on talle ELi toimimise lepinguga pandud eelarve planeerimise valdkonnas. Kõnealused eeskirjadega edendatakse eelkõige järgmist:

- a) ELi toimimise lepinguga puudujäägi ja võla puhul kehtestatud kontrollväärtuste ja sätete järgimine;
- b) määruse [XXX – stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa] kohase mitmeaastase eelarve planeerimise perioodi kasutuselevõtmine.*

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu [lisada kuupäev] määrus (EL) [lisada täielik pealkiri] (ELT L ...).“*

5) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) eeskirjade järgimise tõhus ja õigeaegne jälgimine, mis põhineb usaldusväärsel ja sõltumatul analüüsil, mille teevad artikli 8 kohaselt loodud sõltumatud eelarveasutused.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„Kui arvudes väljendatud eelarve-eeskirjad sisaldavad vabastusklausleid, sätestatakse nendes klauslites piiratud arv konkreetseid asjaolusid ja rangeid menetlusi, mille puhul on nõuete ajutine täitmata jätmise lubatud, tingimusel et see on kooskõlas kohustustega, mis tulenevad liikmesriikidele ELi toimimise lepingust **ja määrusest [XXX – stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa]**. Vabastusklauslid peavad olema ajaliselt selgelt piiratud.“

6) Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 7

Liikmesriikide aastaelarveseadused peavad **olema kooskõlas** kehtivate riigispetsiifiliste arvudes väljendatud eelarve-eeskirjadega.“

7) V peatüki pealkiri asendatakse järgmisega: „SÕLTUMATUD EELARVEASUTUSED“.

8) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

1. Liikmesriigid tagavad, et nende seaduste, määruste või õiguslikult siduvate haldusnormidega luuakse sõltumatud eelarveasutused, st struktuurselt sõltumatud asutused või oma tööülesannete täitmisel liikmesriikide eelarveinstitutsioonidest sõltumatud asutused, millel on piisav personal ja rahastamine.

2. Lõikes 1 osutatud asutused koosnevad liikmetest, kes on ametisse nimetatud või määratud läbipaistvate menetluste alusel vastavalt nende kogemusele ja pädevusele riigi rahanduses, makromajanduses ja eelarve haldamises. Liikmesriigid tagavad seisukohtade ja tausta mitmekesisuse nende institutsioonide koosseisus.

3. Lõikes 1 osutatud asutused vastavad järgmistele nõuetele:

a) nad ei võta vastu juhiseid asjaomase liikmesriigi eelarveinstitutsioonidelt või muudelt avaliku või erasektori asutustelt;

b) neil on õigus üldsust oma hinnangutest ja arvamustest õigeaegselt teavitada;

ba) nad võimaldavad vähemuse ja lahknevate seisukohtade avalikustamist selliste hinnangute ja arvamuste osas;

c) neil on piisavad ja stabiilsed omavahendid, et täita tulemuslikult oma volitusi, sealhulgas teha kõiki nende volituste alla kuuluvaid analüüse;

d) neil on piisav ja õigeaegne juurdepääs teabele, mida nad vajavad oma volituste täitmiseks;

e) neid hindavad korrapäraselt sõltumatud välishindajad;

ea) nad vahetavad omavahel korrapäraselt parimaid tavaid, mida koordineerib Euroopa Eelarvenõukogu;

eb) nad konsulteerivad korrapäraselt asjaomaste sidusrühmadega.

4. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud asutustele antakse järgmised ülesanded:

a) riigi keskpika perioodi eelarvekavade aluseks olevate aastaste ja mitmeaastaste makromajandus- ja eelarveprognooside koostamine või selliste eelarveinstitutsioonide koostatud kavade toetamine või vajaduse korral riiklike eeskirjade kohane kinnitamine;

b) riigi keskpika perioodi eelarvekavade aluseks olevate võla jätkusuutlikkuse hinnangute koostamine või selliste eelarveinstitutsioonide koostatud hinnangute toetamine või vajaduse korral riiklike eeskirjade kohane kinnitamine ■ ;

c) konkreetse poliitika, sealhulgas riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurimeetmete kavade kohaste reformi- ja investeerimiskohustuste korral eelarve jätkusuutlikkusele ning kestlikule ja kaasavale majanduskasvule avalduva mõju hinnangute koostamine või toetamine või vajaduse korral riiklike eeskirjade kohane kinnitamine;

d) riigispetsiifiliste arvuliselt väljendatud eelarve-eeskirjade järgimise jälgimine kooskõlas artikliga 6;

e) liidu eelarveraamistiku järgimise jälgimine kooskõlas määrustega [XXX – stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa] ja [XXX – stabiilsuse ja kasvu pakti paranduslik osa]*;

f) riigi eelarveraamistiku korrapärane läbivaatamine, et muu hulgas hinnata riigi eelarveraamistiku, sealhulgas valitsemissektori allsektorite asutuste vahelisi eelarvesuhteid reguleerivate mehhanismide ja eeskirjade sidusust, ühtsust ja tulemuslikkust;

g) osalemine korrapärastel kuulamistel ja aruteludel riigi parlamendis ning kättesaadavus, et pakkuda taotluse korral riigi parlamendile tehnilist analüüsi ja nõu.

5. Liikmesriigid tagavad, et nende eelarveinstitutsioonid järgivad hinnanguid ja arvamusi, mis sõltumatud eelarveasutused on lõikes 4 osutatud ülesannete täitmisel esitanud. Kui liikmesriigi eelarveinstitutsioonid ei järgi kõnealuseid hinnanguid ja arvamusi, põhjendavad nad sellekohast otsust kuu aja jooksul alates hinnangu või

arvamuse esitamisest.

** Nõukogu [lisada kuupäev] määrus (EL) [lisada täielik pealkiri] (ELT L ...).“*

9) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1) Liikmesriigid kehtestavad keskpika perioodi usaldusväärse ja tõhusa eelarveraamistiku, millega nähakse ette eelarve *planeerimine* vähememalt *neljaks* aastaks, et tagada riigieelarve planeerimisel mitmeaastase perspektiivi arvessevõtmine.“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) artikli 2 punktis e osutatud ulatuslikud ja läbipaistvad mitmeaastased eelarveeesmärgid seoses valitsemissektori eelarvepuudujäägi, võla ja muude üldiste eelarvenäitajatega, nagu näiteks kulud, tagades samas, et eesmärgid on kooskõlas kõigi arvudes väljendatud *riigispetsiifiliste* eelarve-eeskirjadega, mis on sätestatud käesoleva direktiivi IV peatükis, *ja määruse [XXX – stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa] asjakohaste sätetega*“;

ii) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) valitsemissektori rahandusele, *vastupidavusvõimele ning kestlikule ja kaasavale majanduskasvule* mõju avaldava keskpikaks perioodiks kavandatud poliitika, *sealhulgas investeringute ja reformide kirjeldus (täpsustades vajaduse korral investeringuid ja reforme määruse (EL) [ennetusliku osa kohta] artikli 12 punktis ba osutatud liidu ühistes prioriteetides)* peamiste tulu- ja kuluartiklite kaupa, millest nähtub, kuidas saavutatakse kohandamine *artikli 2 punktis e osutatud riiklike* keskpika perioodi eelarve-eesmärkide suunas võrreldes prognoosidega, mis põhinevad eeldusel, et poliitikat ei muudeta;“;

iii) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) hinnang selle kohta, kuidas kavandatud poliitika, võttes arvesse selle otsest *keskpika perioodi* ja pikaajalist mõju valitsemissektori rahandusele, võib mõjutada riigi rahanduse keskpika perioodi ja pikaajalist jätkusuutlikkust *ning kestlikku ja kaasavat majanduskasvu. Hinnangus esitatakse võimalikult täpselt ning korratava ja läbipaistva teadusliku meetodika alusel kliimamuutustest tulenevad makromajanduslikud ja eelarveriskid ning nende keskkonna- ja jaotuslik mõju,*

samuti keskmise pikkusega ja pikaajaline mõju, mida kliimamuutuse leevendamise ja sellega kohandamisega seotud poliitika avaldab riigi rahandusele.“;

c) lõige 3 jäetakse välja.

10) Artiklid 10 ja 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Aastaeelarveseadus peab olema kooskõlas **artikli 2 punktis e osutatud riigi keskpika perioodi eelarve-eesmärkidega**. Kõiki kõrvalekaldeid tuleb selgitada nõuetekohaselt.

Artikkel 11

Käesolev direktiiv ei **takista** liikmesriigi uuel valitsusel keskpika perioodi **eelarveraamistiku kava** uuendamist, et viia see kooskõlla oma uute poliitiliste prioriteetidega, **kuid seda ei tohiks siiski soodustada, sest see tähendaks eelkõige reformikava rakendamise aeglustumist**. Sel juhul toob uus valitsus esile eelmise ja uue keskpika perioodi eelarvekava erinevused. **Muudetud kavas esitatud reformide ja investeringute eesmärgid ei tohi olla madalamad kui esialgses kavas.**“

11) VI peatüki pealkiri asendatakse järgmisega: „RIIGI RAHANDUSE LÄBIPAISTVUS“.

12) Artikkel 12 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 12

Liikmesriigid tagavad, et kõiki II, III ja IV peatüki sätete järgimiseks võetud meetmeid kohaldatakse kõigis valitsemissektori allsektorites ühetaoliselt ning et need hõlmavad täielikult kõiki kõnealuseid sektoreid. Selleks nõuavad liikmesriigid eelkõige ühetaoliste **avaliku sektori** raamatupidamiseeskirjade ja -menetluste kohaldamist, samuti nende aluseks olevate andmete kogumise ja töötlemise süsteemi terviklikkust.“

13) Artikkel 14 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 14

1. Liikmesriigid avalikustavad aastaeelarve ja mitmeaastase eelarve seaduse raames kõik valitsemissektori, sealhulgas selle allsektorite asutused ja fondid, mis ei ole osa korralisest eelarvest. Samuti avaldavad liikmesriigid andmed nende asutuste ja fondide koondmõju kohta valitsemissektori eelarvetasakaalule ja võlale, võttes eelarvetasakaalule avalduva mõju puhul arvesse nii varasemaid kui ka uusi eeldatavaid toiminguid ning võlale avalduva mõju puhul nii täitmata kui ka uusi eeldatavaid kohustusi.

2. Liikmesriigid avaldavad läbipaistva meetodika alusel üksikasjaliku teabe selle kohta, kuidas maksukulud mõjutavad artikli 2 punktis e osutatud riigi eelarve-eesmärkide puhul tulusid.

3. Liikmesriigid avaldavad valitsemissektori iga allsektori puhul asjakohase teabe selliste tingimuslike kohustuste kohta, millel võib tõenäoliselt olla eelarvele suur mõju, sealhulgas teabe riigi tagatiste, viivislaenude ja riigi osalusega ettevõtete tegevusest tulenevate kohustuste kohta, sealhulgas nende suuruse. Samuti avaldavad liikmesriigid võimaluse piires andmed õnnetuste ja kliimaga seotud tingimuslike kohustuste kohta. Lisaks avaldavad

liikmesriigid teabe varasemate ühekordsete tagatiste realiseerimise ja standardsete tagatiste puhul kajastatud kulude kohta. Avaldatavad andmed peavad hõlmama loodusõnnetuste ja kliimaga seotud vapustuste tagajärjel kantud majandusliku kahju, sealhulgas avaliku sektori kantud eelarvekulu ning vapustuste leevendamiseks või katmiseks kasutatud vahendeid. Liikmesriigid avaldavad teabe valitsemissektori osaluse kohta avaliku ja erasektori ettevõtete kapitalis, kui tegemist on majanduse seisukohast oluliste summadega.“

14) Lisatakse artikkel 14a:

„Artikkel 14a

1. Komisjon avaldab 14. detsembriks 20XX ülevaate käesoleva direktiivi sätete tulemuslikkusest.
2. Komisjon avaldab 31. detsembriks 2025 aruande liidu avaliku sektori finantsarvestuse hetkeseisu ja tulevikusuundade kohta, võttes arvesse edusamme, mida on tehtud alates komisjoni 2013. aasta hinnangust rahvusvaheliste avaliku sektori raamatupidamisstandardite sobivuse kohta.“

15) Artikkel 15 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 15

1. Liikmesriigid peavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid jõustama 31. detsembriks **202X**. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile. Nõukogu kutsub liikmesriike üles koostama nende endi jaoks ja liidu huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses esile toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks.
2. Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
3. Komisjon valmistab liikmesriikide asjakohase teabe põhjal ette käesoleva direktiivi põhiliste sätete rakendamise vahearuande, mille ta esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 14. detsembriks **20XX**.
4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.“

16) Artikkel 16 jäetakse välja.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*